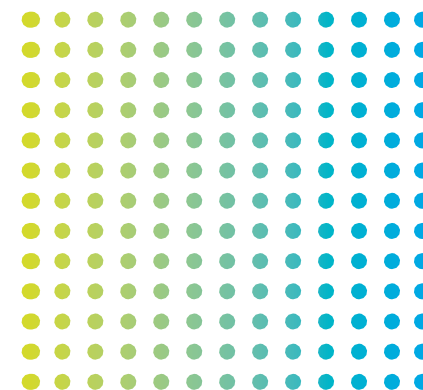
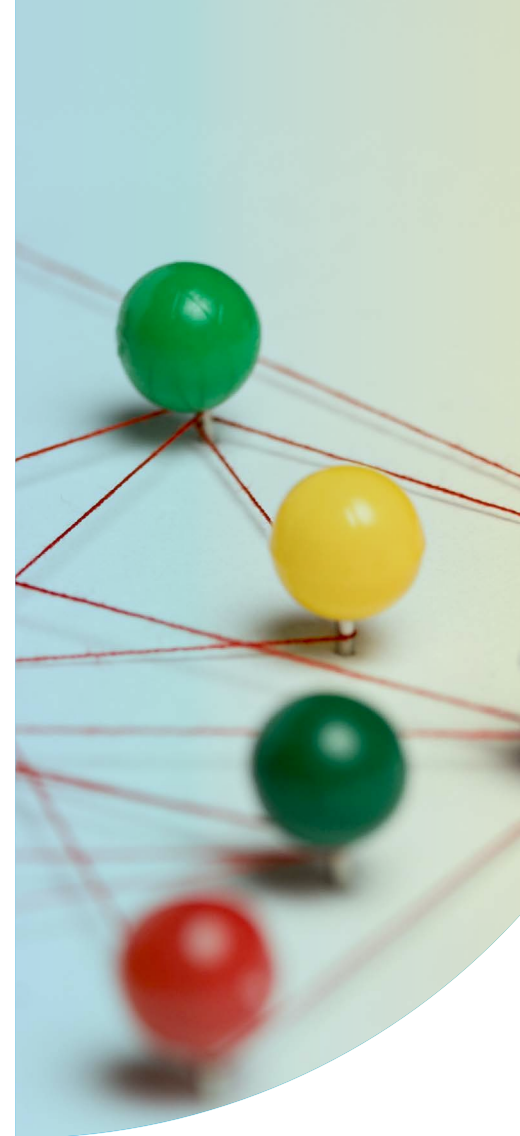

Een nieuwe koers:
de rol van zelfzorg in een
veranderende samenleving

Jaarverslag 2024

Een nieuwe koers: de rol van zelfzorg in een veranderende samenleving

Het jaar 2024 stond voor Nprofarm in het teken van het bepalen van de koers voor onze vereniging voor de komende jaren.

Onze samenleving verandert, de zorg verandert, de digitalisering rukt verder op, misinformatie over gezondheid neemt toe en mensen moeten waar mogelijk meer de regie nemen over de eigen gezondheid om de druk op ons overbelaste zorgsysteem te verlichten.

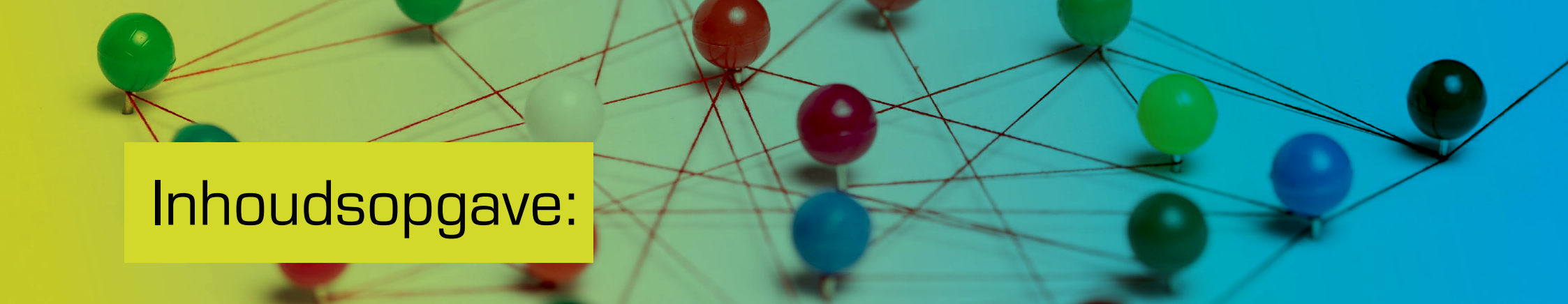
Hoe kunnen wij als brancheorganisatie voor zelfzorg een wezenlijke bijdrage leveren aan het toegankelijk en betaalbaar houden van de zorg in Nederland?

1. Door betrouwbare en veilige zelfzorgmiddelen breed beschikbaar te houden en te maken voor iedereen, onder anderen door advisering bij de totstandkoming en uitvoering van overheidsmaatregelen en wet- en regelgeving op het gebied van zelfzorg(middelen).
2. Door consumenten en zorgprofessionals betrouwbare voorlichting en educatie op het gebied van zelfzorg en zelfzorgmiddelen te bieden.

2025 staat in het teken van het ontwikkelen van activiteiten om concreet invulling te geven aan deze koers.

Nprofarm - branchevereniging en kenniscentrum voor zelfzorg en zelfzorgmiddelen - zet zich in voor verantwoorde en betrouwbare zelfzorg in Nederland.

Wij staan voor kwalitatief hoogwaardige, veilige en effectieve zelfzorgmiddelen die breed beschikbaar zijn voor iedereen.

Inhoudsopgave:

1	Wet- en regelgeving.....	4
2	Pakketmaatregel: zorgkosten wel of niet vergoeden	10
3	(Toe)zicht op reclame voor zelfzorgmiddelen	12
4	Voorlichting, educatie en zelfzorgtools	14
5	Onderzoek naar zelfzorggedrag.....	17
6	Samenwerking op Europees en nationaal niveau.....	20
7	De zelfzorgmarkt in 2024: ontwikkeling en distributie.....	23
8	Onze vereniging.....	25

A photograph of a business meeting in a modern office. Four people (three men and one woman) are seated around a table, looking at a laptop. The office has large windows overlooking a city skyline. The image is partially covered by a large green circle.

Wet- en regelgeving

Neprofarm geeft advies bij de totstandkoming en uitvoering van nationale en Europese overheidsmaatregelen en wet- en regelgeving op het gebied van zelfzorg(middelen). De belangrijkste dossiers uit 2024 op een rij.

1.1 Zelfzorggeneesmiddelen

Urban Waste Water Treatment Directive (UWWTD)

In 2024 is een nieuwe Europese richtlijn aangenomen voor afvalwaterzuivering, met grote gevolgen voor onze sector. De nieuwe richtlijn verplicht lidstaten om rioolwater beter te zuiveren, met specifieke aandacht voor micro-verontreinigingen, o.a. door resten van cosmetica en geneesmiddelen. Voor Nederland betekent dit dat veel rioolwaterzuiveringsinstallaties moeten worden uitgebreid om deze stoffen effectiever uit het afvalwater te verwijderen. Producenten zullen financieel moeten bijdragen aan de kosten van deze aanvullende zuivering.

Onze branche wil graag een steentje bijdragen aan schoon water. De aangepaste richtlijn leidt echter tot dermate hoge kosten voor onze sector, dat wij vrezen dat dit de beschikbaarheid en betaalbaarheid van zelfzorggeneesmiddelen in gevaar brengt. Juist nu zelfzorg zo hard nodig is met een overbelast zorgstelsel. Daarbij ontbreekt het aan cijfers over het concrete aandeel van onze sector in de waterverontreiniging. Neprofarm heeft daarom samen met de andere betrokken partijen in 2024 een verzoek bij de overheid ingediend voor aanvullend onderzoek over het daadwerkelijke aandeel in de watervervuiling per sector.

De Urban Waste Water Treatment Directive is Europese wetgeving met als doel het beschermen van het milieu tegen de schadelijke effecten van stedelijk afvalwater en afvalwater afkomstig van bepaalde industriële sectoren.

Herziening Europese Farmaceutische Wetgeving

In 2023 publiceerde de Europese Commissie een voorstel om de Europese farmaceutische wetgeving te herzien. Het Europees Parlement behandelde dit voorstel en stelde daarbij een groot aantal amendementen voor. In 2024 is de Europese Raad begonnen met de verdere behandeling van het voorstel. Neprofarm leverde hiervoor inbreng aan het ministerie van VWS.

Belangrijkste bezwaren vanuit Neprofarm:

Receptplicht voor antimicrobiële middelen

De Commissie stelt voor om alle antimicrobiële middelen receptplichtig te maken, dus ook bestaande zelfzorggeneesmiddelen tegen bijvoorbeeld huidschimmel, virale infecties

zoals wratten, griep en koortslip en parasitaire aandoeningen. Dit voorstel zou in Nederland leiden tot circa 5 miljoen extra huisartsbezoeken per jaar, wat zowel de zorgcapaciteit als de toegankelijkheid van zelfzorg onder druk zet.

Receptplicht om milieubelasting te beperken

Ook geneesmiddelen die mogelijk schadelijk zijn voor het milieu zouden recept plichtig worden. Ons bezwaar hiertegen is dat de behoefte aan deze middelen niet afneemt door een receptplicht. Bovendien zijn andere voorgestelde maatregelen voor het beperken van milieurisico's veel effectiever.

Beperking toegang tot "Well-established Use"

De Commissie wil de toelatingscriteria voor "Well-established Use" registraties aanzienlijk aanscherpen. De toegang tot deze registratieprocedure wordt voor zelfzorggeneesmiddelen bijna onmogelijk, waardoor innovatie binnen het zelfzorgaanbod wordt bemoeilijkt.

Andere zorgen:

Sommige lidstaten willen aanvullingen doen op het Commissievoorstel, zoals regelgeving rondom homeopathische geneesmiddelen.

Neprofarm pleit ervoor om deze aanvullingen niet mee te nemen, om het herzieningsproces niet onnodig te compliceren.

| Pictogrammen voor medicijngebruik

Het samenwerkingsverband 'Samen naar Duidelijke Medicijnpictogrammen' heeft in 2024 gewerkt aan een duidelijke pictogrammen set met begeleidende teksten om medicijngebruik begrijpelijker te maken. Neprofarm maakte deel uit van dit samenwerkingsverband. Het College ter Beoordeling van Geneesmiddelen (CBG) coördineerde dit publiek-private samenwerkingsverband.

Eén set pictogrammen voor
duidelijkere medicijninformatie

1.2 Medische hulpmiddelen

| Medical Device Regulation (MDR)

De Medical Device Regulation (MDR) is de Europese regelgeving voor medische hulpmiddelen, waaronder ook sommige zelfzorgproducten. Deze verordening vervangt sinds 2021 de oude Medical Device Directive (MDD). Met als doel betere veiligheid, transparantie en traceerbaarheid van medische hulpmiddelen.

Voor zelfzorgmiddelen onder de MDR gelden strengere eisen:

- Meer onderbouwing vereist voor veiligheid en werking.
- Technische documentatie moet vollediger zijn.
- Beoordeling door een Notified Body is vrijwel altijd verplicht.

Alle hulpmiddelen moesten uiterlijk 26 mei 2024 aan de MDR voldoen. Door beperkte capaciteit bij Notified Bodies is er een overgangsregeling tot 2027 of 2028 voor producten in risicoklasse IIa of hoger.

Voor gebruik van deze regeling gelden vier voorwaarden:

1. Een geldig MDD-certificaat of een Declaration of Conformity van vóór 26 mei 2024.
2. Geen grote wijzigingen aan het product en geen onaanvaardbare risico's.
3. Uiterlijk 26 mei 2024: implementatie van een MDR-conform kwaliteitsmanagementsysteem (QMS) en een formele aanvraag bij een Notified Body.
4. Uiterlijk 26 september 2024: een getekende overeenkomst met een Notified Body.

Bij medische hulpmiddelen denkt men al snel aan incontinentie- en verbandmateriaal of steunkousen. Veel minder bekend is dat ook diverse zelfzorgmiddelen onder deze categorie vallen. Sommige neussprays bijvoorbeeld of producten tegen kalknagels..

Of een product een geneesmiddel of een medisch hulpmiddel is, hangt af van het werkingsmechanisme. Is de werking fysisch, dan is het een medisch hulpmiddel.

Een medisch hulpmiddel is herkenbaar aan het verplichte CE-teken, dat op de verpakking en de gebruiksaanwijzing moet staan.

1.3 Gezondheidsproducten

Toezicht op voedingssupplementen

De NVWA onderneemt diverse initiatieven voor veiligere voedingssupplementen in Nederland:

- Diverse handleidingen met informatie over o.a. Etikettering van levensmiddelen, Voedings- en gezondheidsclaims, Voedingssupplementen, Verrijkte levensmiddelen & Kruidenpreparaten en Nieuwe voedingsmiddelen.
- Diverse publiekscampagnes.

Op Europees niveau is er nauwelijks uniforme specifieke wetgeving voor schadelijke stoffen en planten in voedingssupplementen. Het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) bereidt sinds 2024 nationale wetgeving

De Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA) ziet een toename van onveilige supplementen die worden aangeboden via (buitenlandse) webshops en sociale media en richt zich met haar toezicht steeds intensiever op online verkoop. Daarbij wordt samengewerkt met de Keuringsraad en levert ook Neprofarm een bijdrage op het gebied van zelfregulering.

voor. Verkopers zouden hun supplementen dan eerst moeten aanmelden voordat deze in Nederland verkocht mogen worden. Het Bureau Risicobeoordeling & Onderzoek van de NVWA heeft VWS in maart 2024 ook geadviseerd om een notificatiesysteem voor voedingssupplementen in te voeren. Hier is nog geen actie op ondernomen.

Aanpak onveilige supplementen

Voedingssupplementen moeten veilig te gebruiken zijn. De veiligheid komt in de volgende situaties in het geding als een supplement is verontreinigd, als het onveilige bestanddelen bevat of als de hoeveelheid van ingrediënten een risico kan opleveren. Op Europees en nationaal niveau zijn daarom maatregelen getroffen.

Verontreinigingen

De wijziging van de Warenwetregeling Verontreinigingen in Levensmiddelen is per 6 februari 2024 ingegaan. Er worden strengere eisen gesteld aan de aanwezigheid van chemische verontreinigingen in levensmiddelen, inclusief supplementen en kruidenpreparaten.

Onveilige bestanddelen

Een Europese werkgroep van de Heads of Food Safety Agencies (HoA) heeft 117 stoffen en preparaten in voedingssupplementen onderzocht.

In juni 2024 is hierover een rapport gepubliceerd. Bij 12 stoffen zijn ernstige zorgen over de veiligheid, meestal bij kruidenpreparaten. De HoA adviseert de Europese Commissie om voor deze stoffen een artikel 8-procedure te starten. Daarmee kunnen stoffen in supplementen of verrijkte voeding worden verboden of beperkt qua dosering.

Daarnaast worden 65 stoffen als vermoedelijk Novel Foods beschouwd. Deze mogen in Europa alleen op de markt komen na goedkeuring van de Novel Food-werkgroep van de Europese Commissie.

Nationale Wetgeving Voedingssupplementen

In Nederland zijn de Europese regels uit Richtlijn 2002/46/EG opgenomen in:

- Het Warenwetbesluit voedingssupplementen
- De Warenwetregeling voedingssupplementen

Hierin staat welke vitamines, mineralen en verbindingen zijn toegestaan. Voor kruidenpreparaten geldt het Warenwetbesluit Kruidenpreparaten, met een lijst van verboden kruiden.

Het ministerie van VWS heeft in 2024 voorgesteld om al deze regels te bundelen in één regeling: de Warenwetregeling voedingssupplementen en kruidenpreparaten. Daarin worden:

- Verboden stoffen, planten en schimmels overgenomen;
- Nieuwe lijsten toegevoegd met stoffen waarvoor beperkingen of verplichte waarschuwingen gaan gelden.

Veilige Maxima voor Vitamines en Mineralen

Volgens Richtlijn 2002/46/EG moeten er Europese maximumwaarden voor vitamines en mineralen komen. Deze laten al meer dan 20 jaar op zich wachten door verdeeldheid tussen lidstaten. Nederland heeft zelf maxima vastgesteld voor vitamine A, B6 en D.

In juni 2024 publiceerde de European Food Safety Authority (EFSA) een overzicht van de wetenschappelijk onderbouwde Tolerable Upper Levels (UL). Op basis hiervan willen de Europese Commissie en de lidstaten maximale dagdoseringen voor supplementen en verrijkte voeding gaan vaststellen, waarbij ook rekening wordt gehouden met inname uit normale voeding.

Omdat de UL voor vitamine B6 is in 2023 verlaagd van 25 mg naar 12 mg per dag is VWS een traject gestart om het huidige nationale maximum van 21 mg per dag te verlagen. Mogelijk wordt dit proces ingehaald door de invoering van Europese maxima.

2

Pakketmaatregel:

zelfzorg wel of niet vergoeden

Het Zorginstituut Nederland heeft een Afwegingskader Noodzakelijk te Verzekeren Zorg vastgesteld om te beoordelen welke geneesmiddelen in het basispakket thuisshoren. Van de middelen die ook als zelfzorgvariant beschikbaar zijn, wordt kritisch bekeken of zij wel vergoed moeten blijven. Neprofarm heeft actief meegewerkt aan de totstandkoming van het Afwegingskader.

Pakketmaatregel: zelfzorgmiddelen wel of niet vergoeden?

Zelfzorgmiddelen worden in principe niet vergoed vanuit de basisverzekering. Deze middelen zijn zonder recept verkrijgbaar en worden beschouwd als producten die de consument zelf kan aanschaffen. Alleen bij chronisch gebruik kan in sommige gevallen een uitzondering worden gemaakt (laxantia, middelen bij allergie, middelen tegen diarree, maagledigingsmiddelen en middelen ter bescherming van de ogen tegen uitdroging. Paracetamol 1000mg en Vitamine D worden al sinds 2019 niet meer vergoed vanuit het basispakket.

In 2023 heeft het Zorginstituut het Afwegingskader Noodzakelijk Te Verzekeren Zorg opgesteld met eenduidige en uitgewerkte criteria aan de hand waarvan kan worden getoetst of zorg moet behoren tot het basispakket. De pakketcriteria zijn effectiviteit, kosteneffectiviteit, uitvoerbaarheid en

noodzakelijkheid. Het criterium noodzakelijkheid valt weer uiteen in twee dimensies: ziektelast en noodzakelijk te verzekeren zorg.

In 2024 is het Afwegingskader voor het eerst toegepast op middelen met codeïne. Die worden per 1 januari 2025 niet meer vergoed omdat codeïne volgens het Zorginstituut voor pijnbestrijding en behandeling van milde of acute diarree volgens de richtlijnen van de relevante beroepsgroepen geen passende zorg is en er voor gebruik bij hoest ook een zelfzorggeneesmiddel beschikbaar is. Alleen voor mensen met ernstige, langdurige diarree blijft codeïne nog vergoed.

Voor een volgende toetsing aan het Afwegingskader wil het Zorginstituut de allergiemiddelen onder de loep gaan nemen.

Het Zorginstituut Nederland heeft een Afwegingskader Noodzakelijk te Verzekeren Zorg vastgesteld om te beoordelen welke geneesmiddelen in het basispakket thuishoren. Van de middelen die ook als zelfzorgvariant beschikbaar zijn, wordt kritisch bekeken of zij wel vergoed moeten blijven. Neprofarm heeft actief meegewerkt aan de totstandkoming van het Afwegingskader.

3

A woman with dark hair and a grey scarf is looking at her smartphone with a surprised expression. She is also holding a blister pack of red pills. The background is a soft-focus indoor setting.

(Toe)zicht op reclame voor zelfzorgmiddelen

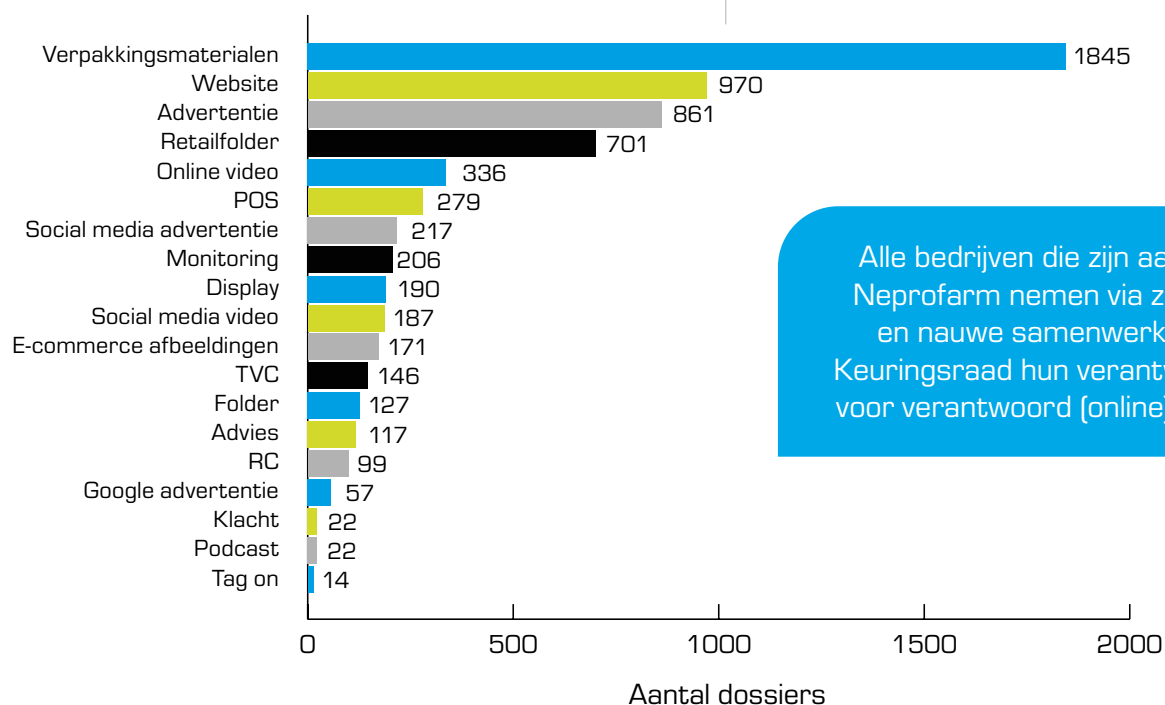
De zelfzorgmiddelenbranche neemt haar verantwoordelijkheid en heeft, op basis van wetgeving en in samenspraak met toezichthouders, regels opgesteld voor publieksreclame. Neprofarm vormt samen met andere codepartijen het bestuur van de Keuringsraad, die toezicht houdt op publieksreclame voor zelfzorggeneesmiddelen, gezondheidsproducten en medische hulpmiddelen.

(Toe)zicht op reclame voor zelfzorgmiddelen

Aantal keuringen door de Keuringsraad in 2024

In 2024 behandelde de Keuringsraad 3.200 dossiers – een stijging van 22% ten opzichte van 2023. Net als vorig jaar betroffen de meeste keuringen verpakkingen (28%), gevolgd door websites (15%), (online) advertenties (13%) en folders (10%). De overige keuringen betreffen bijvoorbeeld POS, radio, TV, display, google ad en e-commerce.

Keuringsraad 2024

Zicht op reclame door influencers

Ook in 2024 nam het gebruik van influencers voor online reclame aanzienlijk toe. Om hier grip op te houden en desinformatie of misleiding te voorkomen, startten Neprofarm en de Keuringsraad eind 2024 een pilot met een AI-tool – ontwikkeld door de Stichting Reclame Code (SRC) – voor het monitoren van social media-uitingen door influencers over zelfzorgmiddelen op TikTok, Instagram en YouTube.

De eerste resultaten zijn positief: van de bij Neprofarm aangesloten bedrijven zijn geen overtredingen geconstateerd. Bij andere partijen werden echter wél overtredingen van de reclameregels vastgesteld. In totaal werden in 2024 circa 15 verantwoordelijken aangeschreven over misleidende social media posts. Deze uitingen zijn verwijderd of aangepast na tussenkomst van de Keuringsraad.

Monitoring van reclame-uitingen

De Keuringsraad bewaakt een level playing field in de sector. Naast het preventief keuren van uitingen, behandelt zij ook meldingen over reclames die mogelijk in strijd zijn met de regelgeving.

In 2024 verwerkte de Keuringsraad 72 monitoringsverzoeken. Bijna 75% van deze meldingen betrof reclame-uitingen met medische claims die in strijd zijn met de Code voor de Aanprijzing van Gezondheidsproducten (CAG). Wanneer een bedrijf weigert een uiting aan te passen na verzoek van de Keuringsraad, kan een klacht worden ingediend bij de Stichting Reclame Code. In 2024 gebeurde dit vijf keer. In alle gevallen kreeg de Keuringsraad gelijk.

Alle bedrijven die zijn aangesloten bij Neprofarm nemen via zelfregulering en nauwe samenwerking met de Keuringsraad hun verantwoordelijkheid voor verantwoord (online) adverteren.

4

A man in a blue shirt stands at the front of a meeting room, pointing with a pen at a whiteboard. He is holding a laptop in his other hand. Five people are seated around a dark conference table, facing him. The room has large windows on the left side, showing greenery outside. The table is equipped with laptops, notebooks, and a printer.

Voorlichting,

educatie en zelfzorgtools

Zorgprofessionals zoals huisartsen en apothekers, spelen een belangrijke rol bij het vergroten van de zelfredzaamheid van patiënten bij eenvoudige gezondheidsklachten. Een belangrijke taak van Neprofarm is het geven van voorlichting en advies over zelfzorg, ook aan zorgprofessionals.

Voorlichting, educatie en zelfzorgtools

| PHG Jaarcongres 2024

In juni 2024 nam Neprofarm deel aan het Jaarcongres Praktische Huisarts Geneeskunde met twee inhoudelijke sessies over zelfzorg waaraan ruim 100 (jonge) huisartsen deelnamen. De sessies over zelfzorg werden verzorgd door een huisarts waarmee Neprofarm nauw samenwerkt.

Wat opviel is dat (jonge) huisartsen niet altijd precies weten welke (genees)middelen vrij verkrijgbaar zijn en hoe het toezicht op deze middelen is geregeld. Ook gaven zij aan dat zelfzorg en zelfzorgmiddelen niet of nauwelijks aan bod komen tijdens de opleiding. De aanwezige huisartsen vertelden zelf regelmatig een zelfzorgadvies aan patiënten te geven, maar vinden dat de NHG-richtlijnen soms erg rigide zijn op het gebied van zelfzorgmiddelen. Waardevolle informatie waar wij als branche op kunnen inspelen door uitbreiding van voorlichting- en educatie voor deze doelgroep.

| Modules voor het Farmacotherapeutisch Overleg (FTO)

Speciaal voor huisartsen en apothekers heeft Neprofarm door het Instituut Verantwoord Medicijngebruik (IVM) een aantal modules over zelfzorg laten ontwikkelen voor het farmacotherapeutisch overleg (FTO) tussen huisartsen en apothekers. In het FTO kunnen huisartsen en apothekers gezamenlijk afspraken maken over het bevorderen van de zelfredzaamheid van de patiënt en de inzet van zelfzorgmiddelen.

De beschikbare modules:

1. Zelfzorg bij [Hooikoorts](#)
2. Zelfzorg bij [Griep & Verkoudheid](#)
3. Zelfzorg bij [Lage rugpijn](#)
4. Zelfzorg bij [Dermatomycosen](#) (schimmelinfecties).

In 2024 werd de module Zelfzorg bij Hooikoorts het meest gedownload door zorgprofessionals.

In 2025 wordt deze FTO-module geactualiseerd.

Voorlichting, educatie en zelfzorgtools

| Zelfzorg adviesblok

Wij bieden huisartsen het gratis zelfzorg adviesblok aan. Zo kunnen huisartsen eenvoudig en snel een zelfzorgadvies op papier meegeven bij een eenvoudige gezondheidsklacht, wanneer de patiënt wel verlichting zoekt, maar een receptgeneesmiddel niet nodig is. Dat geeft de patiënt houvast, bijvoorbeeld bij het maken van een verantwoorde keuze voor een zelfzorggeneesmiddel. In 2024 maakten ruim 40 huisartsenpraktijken gebruik van ons gratis zelfzorg adviesblok.

Het zelfzorg adviesblok is gratis te bestellen:
[Zelfzorgadviesblok - Neprofarm](#)

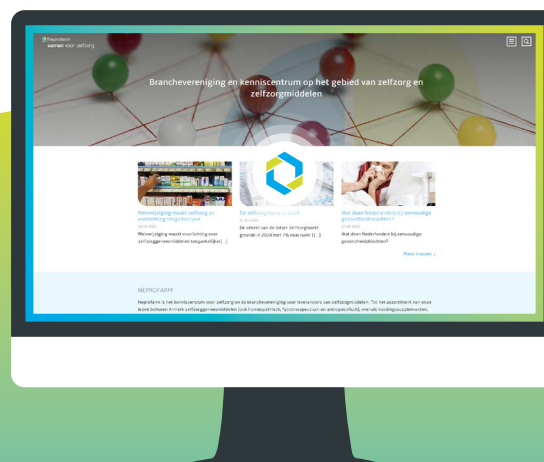

| Zelfzorg.nl

Deze website voor consumenten, met betrouwbare informatie over klachten die met zelfzorg verlicht of verholpen kunnen worden en concrete zelfzorgoplossingen, wordt momenteel volledig herzien. Hiermee zijn wij eind 2024 gestart. De website trok in 2024 ruim 500.000 bezoekers en genereerde 2,6 miljoen paginaweergaven.

| Neprofarm.nl

De corporate website van Neprofarm biedt algemene informatie, nieuws en ontwikkelingen op het gebied van zelfzorg en zelfzorgmiddelen voor stakeholders en zorgprofessionals. De website trok in 2024 6.600 bezoekers en genereerde 40.000 pageviews.

| Digitale Nieuwsbrief ZelfzorgZaken

Deze kwartaal nieuwsbrief met nieuws over ontwikkelingen op het gebied van zelfzorg is in 2024 verstuurd naar ruim 400 abonnees. Abonneren op de nieuwsbrief kan via www.neprofarm.nl.

| LinkedIn

Ook via LinkedIn geeft Neprofarm voorlichting over zelfzorg en zelfzorgmiddelen aan zorgprofessionals zoals huisartsen en doktersassistenten. De meest gelezen post in 2024 ging over de regels voor reclame voor (zelfzorg)geneesmiddelen.

5

Onderzoek

naar zelfzorggedrag

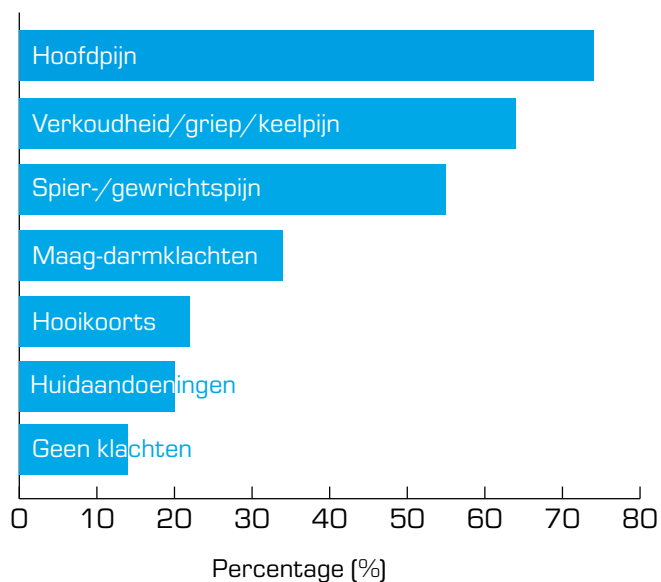
Neprofarm laat regelmatig onderzoek verrichten om inzicht te krijgen in het zelfzorggedrag van mensen en de rol hierbij van de eerstelijnszorg. In 2024 heeft Multiscope in opdracht van Neprofarm onderzoek verricht onder ruim 1.000 Nederlanders. De belangrijkste uitkomsten op een rij.

Onderzoek naar zelfzorggedrag

Gezondheidsklachten en zelfzorggedrag

Als meest voorkomende gezondheidsklachten noemden de ondervraagden verkoudheid, griep en keelpijn, spier-, gewrichts- of (lage)rugpijn, hoofdpijn, maag-/darmklachten (zoals brandend maagzuur), hooikoorts en huidaandoeningen (zoals schimmelinfecties of koortslip). Slechts 13,5% had géén klachten.

Meest voorkomende gezondheidsklachten (2024)

Gedrag bij klachten

Bij deze klachten koos men voor zelfzorg (39,0%), wachten tot het over gaat (38,8%), of contact opnemen met de huisarts (22,2%).

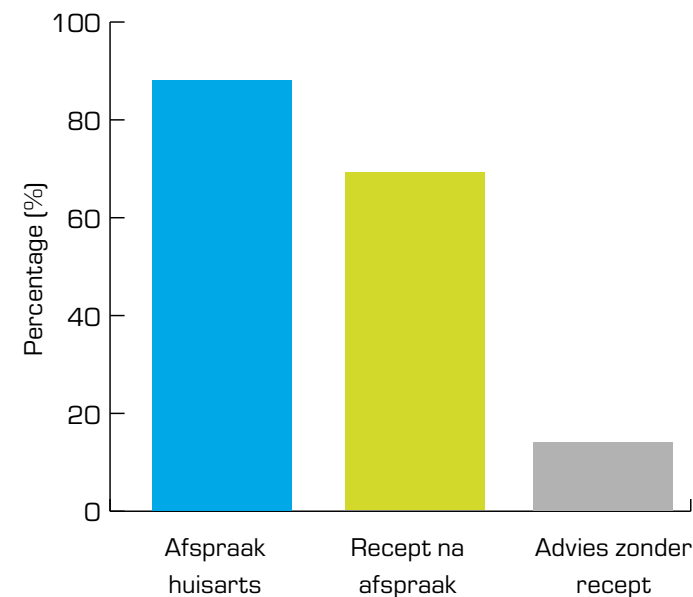
Gedrag bij klachten

Rol van de huisarts

Van degenen die contact opnamen met de huisarts, kreeg het overgrote deel (87,9%) een afspraak bij de huisarts. Daarvan kreeg 68,6% een recept mee. Slechts 13,8% kreeg advies of uitleg over de klacht zonder recept.

Rol van de huisarts

Onderzoek naar zelfzorggedrag

| Voorkeur voor zelfzorgadvies

Wat vinden ondervraagden belangrijk bij een zelfzorgadvies?

- Hoe krijg ik minder last van de klacht: 51,7%
- Welk zelfzorgmiddel kan ik gebruiken (concrete oplossing): 37,9%

| Motieven voor Huisartsbezoek

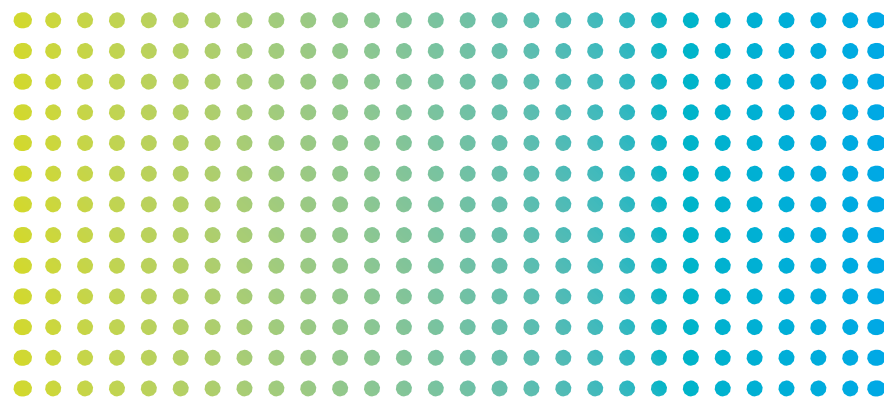
Eerder onderzoek door Neprofarm heeft aangetoond dat mensen contact opnemen met de huisarts bij een milde kwaal omdat het niet lukt de klacht zelf op te lossen, of omdat men behoefte heeft aan geruststelling of omdat men een receptgeneesmiddel wil.

| Vertrouwen in zelfzorgmiddelen

Van degenen die een recept van de huisarts kregen, gaf meer dan de helft aan dat zij ook geholpen zouden zijn met een gelijkwaardig zelfzorgmiddel verkrijgbaar zonder recept bij apotheek of drogist.

De door ons uitgevoerde onderzoeken laten zien dat de zelfzorgbereidheid onder Nederlanders hoog is en dat zij vertrouwen hebben in zelfzorgmiddelen.

Daarom zetten wij ons in voor toegankelijke, betrouwbare en begrijpelijke voorlichting over zelfzorg en zelfzorgmiddelen voor zowel consument als zorgprofessionals zoals huisartsen en doktersassistenten.

6

A photograph showing a close-up of two people in business attire shaking hands over a table. One person is wearing a light-colored blazer and the other a dark suit. There are papers and pens on the table.

Samenwerking op

Europees en nationaal niveau

Neprofarm is aangesloten bij de AESGP, de Europese brancheorganisatie voor zelfzorg voor belangenbehartiging op Europees niveau en om kennis en ervaring uit te wisselen. Er staan ons grote uitdagingen te wachten op het gebied van wet- en regelgeving voor zelfzorg op Europees niveau. Daarom slaan de Europese lidstaten waar mogelijk de handen ineen.

6.1 Samenwerking op Europees niveau

Jubileumcongres AESGP

In juni 2024 was Neprofarm aanwezig op het AESGP congres in Brussel ter gelegenheid van het 60-jarig bestaan van de Europese brancheorganisatie voor zelfzorg.

Experts, beleidsmakers, stakeholders en de leden kwamen bij elkaar om de belangrijkste ontwikkelingen en trends in Europa op het gebied van zelfzorg te bespreken.

Ook Neprofarm leverde een inhoudelijke bijdrage aan het congres met een sessie over een kwaliteitssysteem voor supplementen door de NVWA en een sessie over monitoring van reclame door influencers door de Stichting Reclame Code en de Keuringsraad.

Trends en ontwikkelingen

Tijdens het congres werd stilgestaan bij trends en ontwikkelingen binnen Europa, zoals de veranderingen binnen de gezondheidszorg, de veranderende houding en gedrag van mensen ten opzichte van gezondheid en zelfzorg, duurzaamheid en de toenemende digitalisering in onze samenleving.

De toekomst van zelfzorg

In het licht van de genoemde ontwikkelingen is zelfzorg relevanter dan ooit en is het belangrijk dat alle betrokken partijen de handen ineen slaan om te zorgen dat gepersonaliseerde zelfzorg een volwaardig onderdeel wordt van een modern en duurzaam zorgstelsel in Europa. Samen met de AESGP blijft Neprofarm zich hiervoor inzetten.

Veranderingen binnen de gezondheidszorg

De druk op de eerstelijnszorg neemt verder toe. Europa staat voor de grote uitdaging om de zorg toegankelijk en betaalbaar te houden. Zelfzorg kan hier een wezenlijke bijdrage aan leveren. Zonder zelfzorg zouden in Europa 120.000 extra huisartsen nodig zijn, of elke huisarts zou 2,4 uur langer per dag moeten werken. Daarom is het van belang dat alle betrokken partijen de handen ineen slaan om te zorgen dat gepersonaliseerde zelfzorg een volwaardig onderdeel wordt van een modern en duurzaam zorgstelsel in Europa.

Meer regie over eigen gezondheid

Mensen zijn steeds meer bezig met hun gezondheid en willen meer zelfregie over hun welzijn. Zelfzorg kan hier een rol inspelen door gepersonaliseerde, betrouwbare informatie en advies op maat.

Wet- en regelgeving

In de complexe en omvangrijke wet- en regelgeving rondom zelfzorgmiddelen, moet het belang van de patiënt/consument altijd voorop blijven staan. Dit vraagt onder andere om bredere toegankelijkheid en beschikbaarheid van zelfzorgmiddelen, door bijvoorbeeld meer receptgeneesmiddelen vrij verkrijgbaar te maken (switchen) en een permanente oplossing voor de wet- en regelgeving rondom medische hulpmiddelen.

Voor voedingssupplementen is een Europees kwaliteitssysteem nodig om de veiligheid en betrouwbaarheid te bewaken. De Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA) is hiermee in Nederland al gestart en gaf op het AESGP-congres op uitnodiging van Neprofarm een toelichting op de activiteiten die de toezichthouder in dit kader heeft ontwikkeld.

| Duurzaamheid

Op het gebied van duurzaamheid moet de afweging gemaakt worden wanneer het belang van de patiënt/consument in het geding komt door maatregelen die bijvoorbeeld de kwaliteit of beschikbaarheid van zelfzorgmiddelen in gevaar brengen.

| Digitalisering

De digitalisering in onze samenleving biedt kansen voor meer gepersonaliseerde zelfzorg aan patiënten/consumenten, maar vraagt ook om maatregelen die online desinformatie en misleiding tegengaan. De Stichting Reclame Code (SRC) en de Keuringsraad vertelden tijdens het congres meer over de AI- tool om social media uitingen door influencers te monitoren.

6.2 Samenwerking op nationaal niveau

Neprofarm behartigt de belangen van haar leden en zit regelmatig om de tafel met stakeholders:

- College ter Beoordeling van Geneesmiddelen (CBG)
- Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS)
- Inspectie Gezondheidszorg & Jeugd (IJG)
- Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM)
- De Keuringsraad
- Nederlandse Voedsel- en Waren Autoriteit (NVWA)
- Nederlandse Cosmetica Vereniging (NCV)
- Biosimilars en generieke geneesmiddelenindustrie Nederland (Bogin)
- Vereniging Innovatieve Geneesmiddelen (VIG)
- Instituut Verantwoord Medicijngebruik (IVM)
- Centraal Bureau Drogisterijbedrijven (CBD)
- Koninklijke Nederlandse Maatschappij ter bevordering der Pharmacie (KNMP)
- Branchevereniging voor Voedingssupplementen (NPN)

De zelfzorgmarkt in 2024: ontwikkeling en distributie

De Nederlandse zelfzorgmarkt heeft in 2024 opnieuw een stabiele groei doorgemaakt. De totale omzet kwam uit op **€ 1,06 miljard**, een stijging van **7%** ten opzichte van het voorgaande jaar. Ook het aantal verkochte verpakkingen steeg met **4,2%** naar **189,5 miljoen stuks**.

De zelfzorgmarkt in 2024: ontwikkeling en distributie

De belangrijkste productcategorieën blijven hoest- en verkoudheidsmiddelen (€245 miljoen), pijnstillers (€222 miljoen) en vitamines/mineralen (€209 miljoen). Deze toename weerspiegelt een bredere maatschappelijke trend waarin consumenten steeds vaker milde gezondheidsklachten zelfstandig behandelen.

De groei van de zelfzorgmarkt draagt niet alleen bij aan persoonlijke gezondheidsverantwoordelijkheid, maar ook aan het ontlasten van de eerstelijnszorg. Volgens Europees onderzoek levert zelfzorg de samenleving momenteel jaarlijks €36 miljard aan besparingen op, met een potentieel van nog eens €18 miljard extra bij verdere uitbreiding.

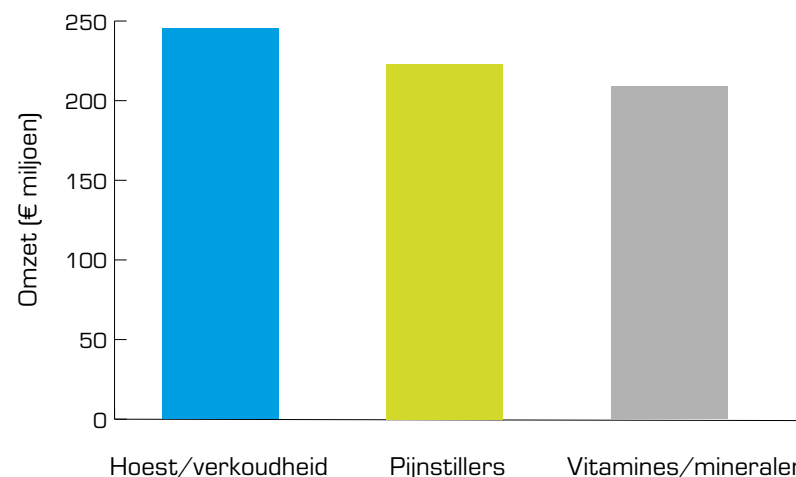
Verkoopkanalen in beweging

De distributie van zelfzorgmiddelen vindt voornamelijk plaats via drie kanalen: drogisterijen, apotheken en supermarkten. Drogisterijen blijven met 78% marktaandeel veruit het grootste kanaal. Binnen deze groep realiseren ketendrogisterijen de grootste omzetgroei (+8,3%), terwijl zelfstandige drogisterijen een lichte daling (-0,9%) laten zien.

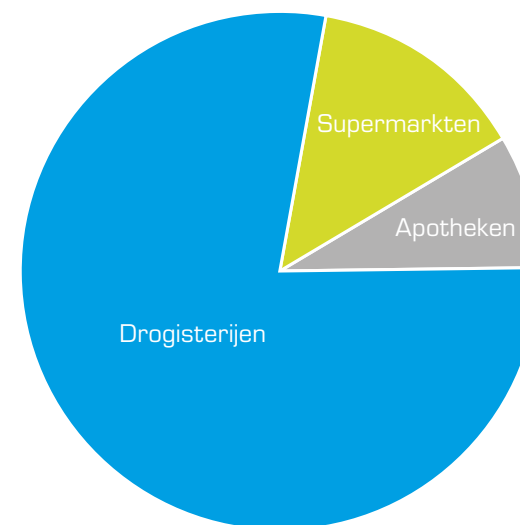
Apotheken nemen 8,2% van de markt voor hun rekening, met een opvallende omzetgroei van 13,4% ten opzichte van 2023. Vooral zelfstandige apotheken leveren een forse bijdrage (+16,5%), wat duidt op een stijgende rol van deze spelers in de zelfzorgketen. Supermarkten, goed voor 13,7% marktaandeel, laten met een groei van 2,7% een stabiele omzet zien.

*Voor een gedetailleerd overzicht van de marktcijfers uitgesplitst naar productgroepen, verkoopaandelen en verkoopkanalen: [Zelfzorgmarkt 2024 - Neprofarm](#)

Omzet per productcategorie - zelfzorgmarkt 2024

Marktaandeel per distributiekanaal (2024)

8

Onze vereniging: leden en bestuur

Neprofarm heeft een open en duidelijke structuur, waarbinnen de leden een belangrijke rol spelen. Het beleid van de vereniging wordt uitgezet door het bestuur van Neprofarm. Het beleid op de diverse terreinen wordt uitgewerkt en uitgevoerd door het bureau van de vereniging, soms ondersteund door een commissie of werkgroep waarin vertegenwoordigers van de aangesloten bedrijven zitting hebben.

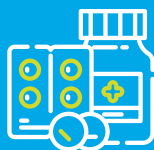
ORGANISATIE

Neprofarm is de brancheorganisatie voor leveranciers van A-merk zelfzorgmiddelen.

ZELFZORGMARKT

De zelfzorgmarkt bedroeg in 2024

€ 1,06 miljard

WAT DOEN WIJ?

Neprofarm behartigt de belangen van haar leden zodat kwalitatief hoogwaardige, veilige en effectieve zelfzorgmiddelen breed beschikbaar zijn voor iedereen.

Advisering

bij de totstandkoming en uitvoering van overheidsmaatregelen en wet- en regelgeving

Zelfregulering

op basis van de wetgeving en in samenspraak met de toezichthouders regels opgesteld voor publieksreclame en toezicht op naleving hiervan

Voorlichting en educatie

voor consumenten en zorgprofessionals

Training

voor (nieuwe) medewerkers van de aangesloten bedrijven

ZELFZORGMITDELEN

Geneesmiddelen

Algemeen Verkrijgbaar (AV)

Te koop bij apotheek, drogist, supermarkt en benzinestation.

Uitsluitend te koop bij Apotheek en Drogist (UAD)

Te koop bij apotheek of drogist.

Uitsluitend bij de Apotheek te koop (UA)

Alleen te koop bij de apotheek.

Medische hulpmiddelen

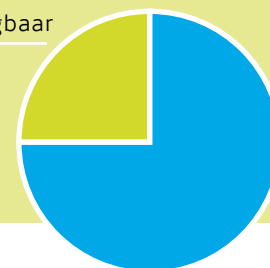

Gezondheidsproducten

GENEESMIDDELEN IN NEDERLAND

25% van de geneesmiddelen in Nederland is vrij verkrijgbaar

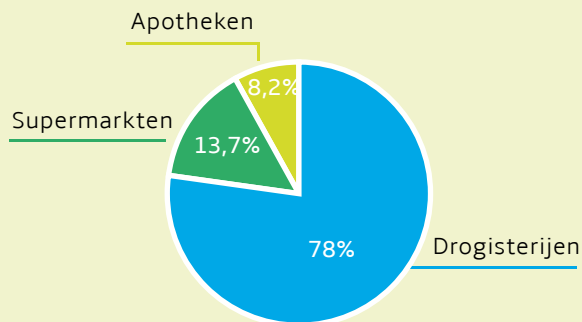
vrij verkrijgbaar

op recept

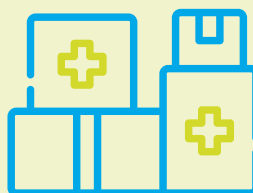
VERKOOPAANDEEL

Verkoopaandeel zelfzorgmarkt 2024

AANTAL VERPAKKINGEN

In 2024 zijn er 189,5 miljoen stuks verpakkingen verkocht

189,5 miljoen stuks

BESPARINGSPOTENTIEEL

Zelfzorg biedt een besparingspotentieel van 111 miljoen euro voor de huisartscontacten (exc. de uitgaven aan voorgeschreven medicatie).

€ 111 miljoen

8.1 Onze vereniging

| Ledenbijeenkomsten

Twee keer per jaar komen onze leden samen tijdens de Algemene Leden Vergadering. De ledenvergaderingen worden afgesloten met themasessie over een actueel onderwerp. In 2024 organiseerden wij o.a. een sessie over de opkomst en gevolgen van AI. Geassocieerde leden krijgen tijdens de ledenbijeenkomsten de mogelijkheid zich te presenteren.

| Werkgroepen

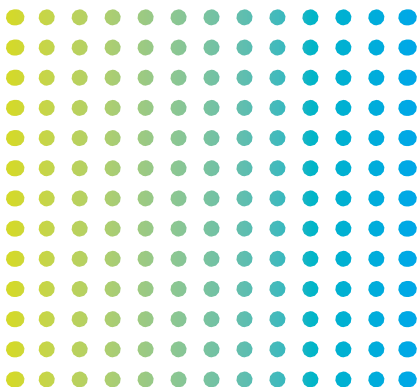
Om gezamenlijk met leden in te kunnen spelen op actuele ontwikkelingen heeft Neprofarm diverse werkgroepen in het leven geroepen. In 2024 kwamen deze werkgroepen regelmatig bij elkaar.

| Online cursus Inleiding Zelfzorg

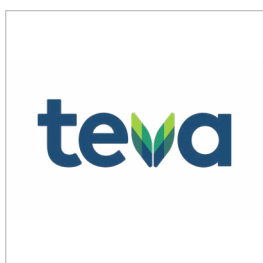
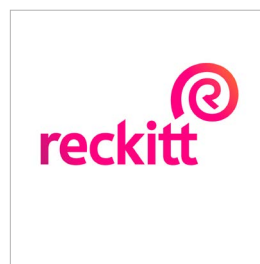
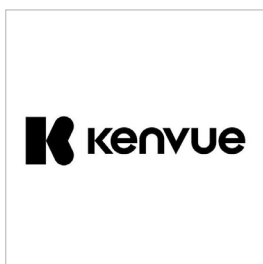
Wij bieden nieuwe medewerkers van onze leden een online cursus over zelfzorg aan. De cursus is een introductie in de wereld van de zelfzorg en wordt afgerond met een training over de regels voor publieksreclame voor zelfzorgmiddelen bij de Keuringsraad. In 2024 mochten wij 10 cursisten feliciteren met het behalen van het certificaat.

| Digitale nieuwsbrief

Onze leden ontvangen 6 keer per jaar een digitale nieuwsbrief waarin zij op de hoogte worden gehouden van de activiteiten van Neprofarm en ontwikkelingen op de zelfzorgmarkt.

8.2 Onze leden in 2024

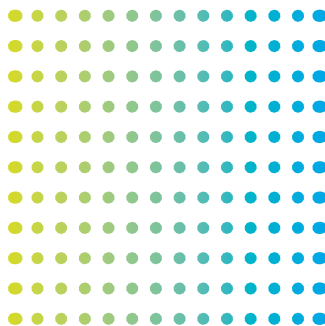
| Onze geassocieerde leden

8.3 Ons bestuur in 2024

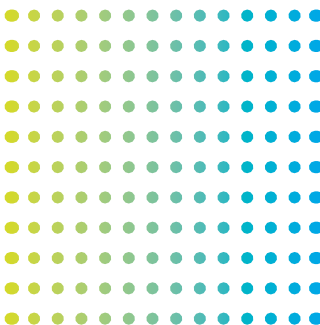
In 2024 traden 3 nieuwe leden toe tot het bestuur van Neprofarm: Nicholas Vrinat (Reckitt Benckiser), Valentin Pusic (Bayer), Ivo Wesemann (Cooper)
De reeds zittende bestuursleden in 2024: Edwin Stoel: voorzitter (A. Vogel), Maurits van Tol: vice-voorzitter (Salveo Pharma)
De dagelijkse leiding van Neprofarm is in handen van Bernard Mauritz.

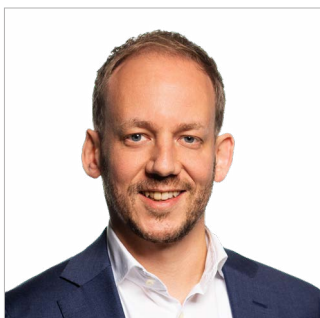
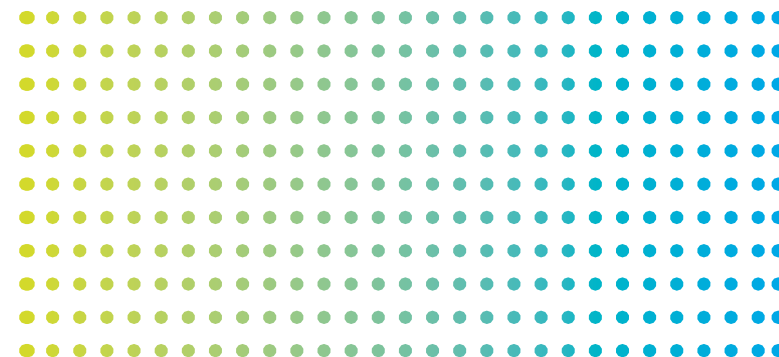
Edwin Stoel
voorzitter
A. Vogel

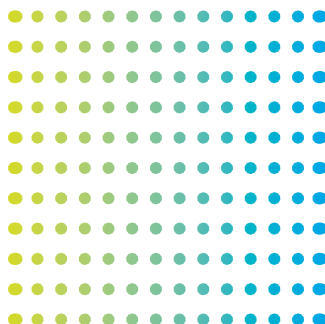
Maurits van Tol
Vice-voorzitter
Salveo Pharma

Nicholas Vrinat
Bestuurslid
Reckitt Benckiser

Ivo Weseman
Bestuurslid
Cooper

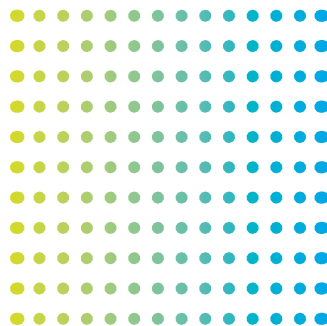

Valentin Pusic
Bestuurslid
Bayer

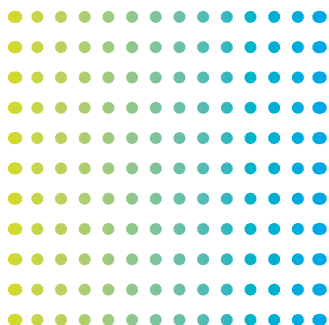
8.4 Ons bureau

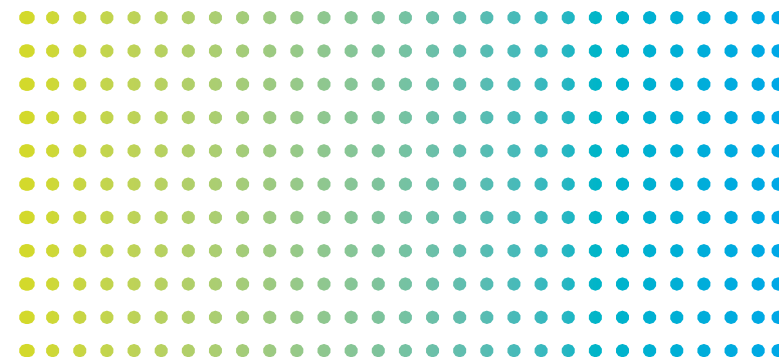
Bernard Mauritz
Directeur

Jolanda de Gram
Secretaresse

Stephanie de
Groot
Manager Communicatie

Neprofarm

Samen voor zelfzorg

Huizermaatweg 354 | 1276 LK Huizen | +31 356 970 821 | info@neprofarm.nl | www.neprofarm.nl
Postbus 27 | 1270 AA, Huizen